

Formanden: Hermed er Afstemningen over dette Afsnit tilendebragt, og da Tiden er saa langt fremrykket, vil jeg ikke gaa videre i Dag, men fortsætte imorgen, hvor Dagsordenen da vil være:

Fortsettelse af anden Behandling af:

Forflag til Lov indeholdende nogle Bestemmelser om Borger- og Almueskolevæsenet.

Mødet hævet kl. 4, 35 M.

Et og fyrretyvende Møde.

Fredagen d. 25de Januar kl. 1½.

Protokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Formanden: Fra Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet har jeg modtaget til Omdeling blandt Landssthingets Medlemmer et Antal Exemplarer af Beretning om det kgl. Blindeinstitut for Skoleaaret 1876—77. De modtagne Exemplarer ere omdelte:

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af anden Behandling af Forflag til Lov indeholdende nogle Bestemmelser om Borger- og Almueskolevæsenet.

Formanden: Det Afsnit, som jeg sætter under Forhandling, dannes af Lovforslagets §§ 10, 11, 12 og 13 med det tilhørende Udnæringsforflag Nr. 9 af Udvalgets Flertal og Forflagene Nr. 9 og 10 af den 7de Landssthingsmand for 2den Kreds (Schlegel).

Ordføreren (Ploug): Det Afsnit, som den ærede Formand har sat under Forhandling, handler om den høiere Undervisning og om private Børneskoler. Det høie Thing vil af Betænkningen se, at Udvalgets Flertal har ment, at man kunde vedtage §§ 10, 11 og 12 uden nogen Forandring. Dog skal jeg tillade mig til § 10

at knytte en Bemærkning, som egentlig skyldes et andet Medlem her i Salen, og som Udvalgets Flertal er rede til at tage under Overveelse inden 3die Behandling, nemlig om det ikke skulde være rigtigt i 2det Stykke af § 10, hvor det tillades en Kommune at forene sig med en Nabo-kommune om i sin Skole at optage nogle af dennes Børn, at tilføie, at de Børn skulde vælges, som bo den anden Kommune nærmest, idet det ellers maatte kunde vække Strid og Misnøie, hvilke Børn der skulde sættes over i den anden Kommunestole, fordi Forældrene i Almindelighed ikke ville synes om det; men naar de bo nærmere ved den anden Skole end ved deres egen, ville de maatte betragte det som en Lettelse. Det er, som sagt, Noget, jeg forbeholder Udvalgets Flertal Ret til at overveie nærmere inden 3die Behandling. § 11 vil man se er en Modification af et tidligere Regjeringsforflag om Oprettelse af Fortsettelses-skoler. Vi maa Alle ønske, at mange Kommuner vilde benytte den i denne Paragraf givne Anvisning og det Tilfald om Understøttelse fra Statens Side, som dertil er knyttet. Jeg tilstaar, at det ogsaa for mig staar som en helbig Udvikling af Skoleforholdene; hvor vidt det vil blive benyttet, er et andet Spørgsmaal, derom har jeg ingen Mening. Til § 12 har jeg Intet at bemærke. Derimod skal jeg tillade mig paa Flertallets Vegne at indstille, at § 13 udstemmes. Grunden vil det høie Thing finde angiven i Betænkningen. Spøiskolerne have ikke levet tilstrækkelig lang Tid til, at man kan have noget sikkert Skøn enten om den Gaan, de gjøre, eller om den Fremtid, som er dem forbeholdt. Skal jeg yttre min personlige Mening, saa er det den, at naar den Strømning, som nu aabenbart bærer Folkehøiskolerne op, og som baade har forfleret dem og skaffet dem mere Tilstrømning, end man fra først af kunde vente, engang hører op, samtidig med, at Kommunernes Skolevæsen bliver forbedret, saa vilde de ikke længere kunne tilfredsstille den Befolkning, der nu søger dem, og navnlig tror jeg, at Bondestanden med sin sunde praktiske Sans, foruden en mere udvidet Undervisning i den Art, hvori den nu gives, æsthetisk, historisk, ogsaa vil fordrø en Undervisning i de Sag, som ere nødvendige for dens egen Bedrift, for Landbruget. Jeg tror saaledes, at der snarere forestaar Folkehøiskolerne en Udvikling i Righed med den, som nogle enkelte af dem allerede følge, nemlig den i Lyngby og den paa Lune Mark, og i saa Tilfælde vil formodentlig Befolkningen ogsaa skjenke, at hverken et halvt Aars Undervisning er tilstrækkelig, eller at den kan ydes for det høit ringe Bederlag, der nu gives. Det er imidlertid Alt sammen Fremtidsspørgsmaal. Jeg holder mig til det, der staar i Betænkningen, at disse Skoler ikke ere tilstrækkelig prøvede, og at man Intet kan vide om de forandrede Stikkesler, som de i Tidernes Løb ville undergaa, og at det derfor ikke er